

Nordisk permakulturfestival

Vy från kursgården på Island

Över trettio workshops, nio extraprogram särskilt för barn och kvällsaktiviteter, allt med permakulturfokus. Följ med till Island och Nordiska Permakulturfestivalen en långhelg i augusti.

Jag har bara ett enda festivalarmband från i somras och det är av tvinnad isländsk ull. Armbandet delades ut av två permabarn vid inledningen av festivalen. Uttrycket permabarn är inte mitt - jag hörde flera deltagare oberoende av varandra referera till de yngsta deltagarna just så. Festivalen var i hög grad barnvänlig och många workshops gick utmärkt att delta i oavsett ålder. Vi samlades på kursgården i Kirkjulækjakot, 1,5 timme från Reykjavík. Många bodde i tält, andra bokade en bädd i ett delat rum. Storköket erbjöd bekväma möjligheter till matlagning och disk som kompletterades med en deltagarbemannad utedisk. Vädret var otroligt. Jag hade räknat med dimma och klätt mig för workshops utomhus i regn på tvären. Men solen skiner och vinden är bara en sval smekning, välkommen glaciärluft för en överhettad svensk.

Hulda från Laekjartún kom och visade hur du kan nysta ull och tova nystanen instoppade i en strumpa i tvättmaskinen för att få en praktisk torkboll, och om kvällarna kunde vi delta i ljudterapi eller open mike och lyssna till livemusik. Utöver alla samtal som hela tiden pågick frukost, lunch och middag och inpå småtimmarna när er reporter stupat i säng sedan länge. Som vanligt är det en bra idé att sätta upp rimliga mål för vad du vill ha ut av att delta, det är lätt att bli överväldigad!

Utöver Island lockade festivalen främst deltagare från Norge och Danmark. Vi är ett fåtal från Sverige och Finland men också några från USA, Tyskland, Tjeckien, med flera. Flera av deltagarna från Island har en internationell bakgrund. Män, kvinnor, unga, gamla - vi är en bra blandning. Här kommer nedslag från det fylliga programmet med länkar för dig som vill veta mer. Vi kommer också att skriva mer från festivalen i kommande nummer, bland annat om hugelkultur och AI i permakulturen.

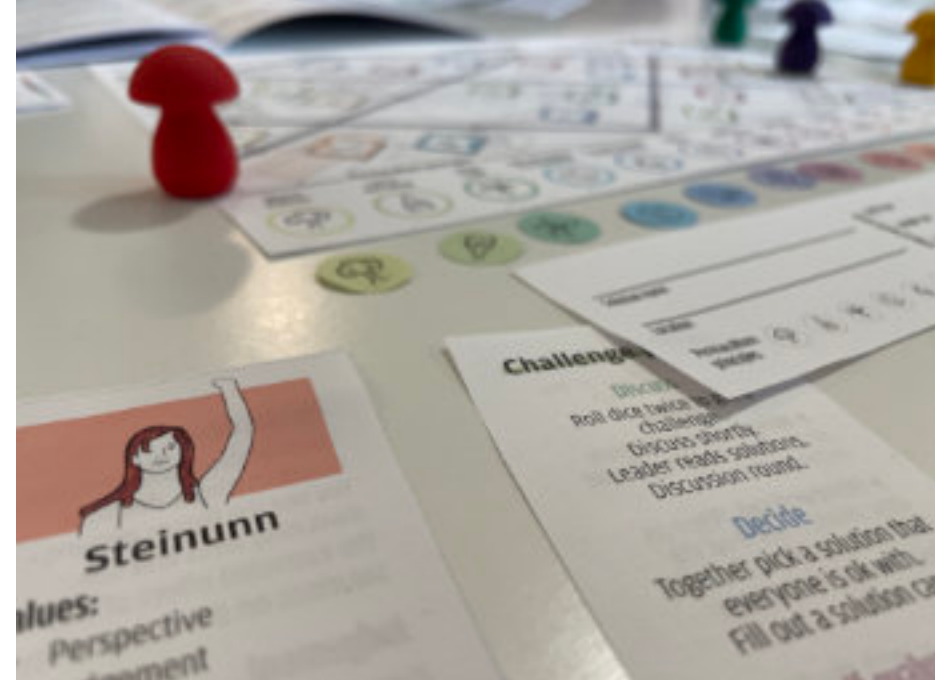
Permakulturspelet

Gudny slår tärningen och letar upp rätt utmaning i spelboken. Vi medspelare får ett gemensamt uppdrag att lösa avfallshanteringen i vårt område. Ska vi leverera biologiskt avfall till en gemensam anläggning eller uppmuntra och utbilda grannarna att skapa egna komposter? Finns fler alternativ? Vi flyttar våra pjäser på spelplanen och närmar oss målet att få full pott på våra permakulturella kunskaper. Hildur Dagbjört Arnardóttir har skapat spelet som ett permakulturellt läromedel, och är själv en stöttepelare för permakultur. Sedan 2016 har hon drivit Community Supported Agriculture Gróandi i Ísafjörður sedan 2016, och håller kurser i permakultur på alla nivåer från universitetsnivå via PDC till kortare kurser.

Inledningen

Looby Macnamara inledde festivalen med att berätta hur permakulturens designschema öppnades för olika metoder. Utmaningarna är allom bekanta. Permakultur har både lösningar och verktyg för att hitta fler lösningar. Hon vill också slå håll på myten att det bara handlar om att odla växter.

Permakultur handlar inte bara om jordbruk. Kom ihåg att det kallas permanent kultur. Och vad vi behöver idag är en kulturell förändring. Inte alla har tillgång till omsorg om jorden, men varje enskild person har tillgång till omsorg om människan. Även om den människan bara är dig själv! Hildur frågade deltagarna vad permakultur är för dem? Några svar:

Etik. Ta hand om jorden, ta hand om människor, rättvis fördelning. Att följa sitt hjärta och stämma av dina handlingar mot etikerna.

En verktygslåda, lösningar, etik, som också kan användas utanför permakulturen. Vi måste fira små steg. Inte vara för hårda mot oss själva och andra om vi inte når målet omedelbart. Permakultur är att kunna ge hopp till människor omkring dig. En internationell rörelse för att utforma världen. Ett skydd mot kapitalism och förlust av mark. Och glädjen i att träffa andra och få vänner!

Sociokrati

Du lämnar ett möte utan att ha sagt någonting. Eller med en känsla av att du var den enda som pratade. Känns det bekant? De flesta som deltar i möten har erfarenhet av detta, i värsta fall är det oftast fallet.

Etiker, principer, exempel och erfarenheter har kokats ned till ett brädspel om permakultur.

Looby Macnamara inledde festivalen. Odling är viktigt, men vi får inte glömma att människor kan växa, inte bara växter..

Vi kunde ha gjort något så speciellt tillsammans, men ofta slösar vi istället bort vår tid, säger Ruth Marie Kondrup.

Hennes workshop är “Sociocracy for Regenerative Communities: Sharing Power, Strengthening Action”. Jag hamnar i en grupp med övningsuppgiften att en deltagare föreslår att vår permakulturplats tar emot volontärer. Hur fattar vi beslutet? Konsensus är en vanlig modell. Men, förklarar Ruth Marie, inom konsensus finns det egentligen inget som garanterar att vi rör oss i samma riktning. Vi diskuterar frågan i fyra eller fem omgångar. Först för att förstå, sedan för att reagera och invända, justera och samtycka. Ligger förslaget i linje med våra övergripande mål?

Att öva på sociokrati med hypotetiska fall är

En grotta har använts på gården i olika syften, senast som matkällare. Den renoveras nu med vulkansten av en skicklig kallmurare. Vi fick lära oss grunderna i en workshop.

simma torrsim. Jag förstår tänket, tror jag. Självklart ligger värdet att testa i en verklig situation. Använda verktygen inom familjen, projektet, föreningen - jobbet? Sociokrati innebär strukturer, roller och verktyg för beslutsfattande. Du kan gå kurser, till exempel på Holma folkhögskola eller läsa mer på internet. Ett begrepp jag tar med mig är “kritisk jäst” som kommer från John Paul Lederach. Vi pratar ofta om “kritisk massa” att en viss mängd personer behöver övertygas eller göra på ett visst sätt för att skapa en vändning. Men tänk istället att en liten mängd jäst kan få en stor deg att svälla och växa. Om du når rätt personer behöver du inte nå lika många.

Social permakultur för utbildare

Looby Macnamara är ett känt namn inom permakultur och av goda skäl. Jag deltog givetvis i workshopen om social permakultur för utbildare. Hur kan vi involvera etiken omsorg om människan i de upplevelser vi vill skapa för deltagare i kurser, workshops, utbildningar? Vi börjar med att sätta oss i en ring och dela våra erfarenheter och förväntningar. En normal början - men hur gör vi detta extra bra? Vad händer om någon vill prata jättelänge? Vi diskuterar olika sätt att hantera grupper. Looby använder sin “Cultural Emergence Empowerment & Design deck” en oerhört mångsidig kortlek - som din permakulturförening nu äger ett exemplar av. Looby plockar fram korten Challenge & Awaken, Nourish & Empower och Move & Invigorate. Vi provar genom lek att jobba med olika aspekter och diskuterar vad de innehåller. De flesta människor har många utmaningar redan, medan den del som ger näring och kraft kan vara ganska uttömd, konstaterar Looby. Detta hänger ihop med hur människor hittar till permakulturen. Vem är med på grund av skrämmande statistik? Och vem är med för att de vill träffa människor och ha kul? Räck upp en hand!

Minimalism

Vad tycker du verkligen om, vad ger dig glädje och vad kan du leva utan? Och vad är egentligen överflöd? Anita Rübberdt höll workshoppen “Minimalism and Permaculture: Designing Abundance with Less Stuff”. Idag finns fler ting än någonsin förut. De flesta av oss måste förhålla oss till att organisera våra saker och kanske försöka skaffa färre. För ingen vill leva i en röra. Men vad ÄR rörigt? Och vad är överflöd? Vi diskuterade olika aspekter på röra - fysisk, mental eller känslomässig. Mental minimalism kan användas för att göra sig av med det som tynger dig mentalt och lösa problem. Och kanske håller vi fast vid saker för att slippa den smärtsamma insikten att allt är tillfälligt. En deltagare förklarade att Marie Kondo inte kunde hjälpa henne, för alla hennes ägodelar skänkte ju glädje. En annan beskrev hur hon äntligen slängt en hel säck med gamla strumpor - för att genast få en idé om en ny bildväv varpå hon hämtade säcken igen och vävde en stor bild av ett träd. En försökte leva ett år utan att skapa något avfall vilket ledde till att hon lagrade mängder av värdelösa föremål hemma och lade orimligt med tid på att försöka hitta nya syften för en gammal plastburk. De permakulturella principerna kan hjälpa oss att leva enklare och med större tanke på vad som är viktigt. Om du står i begrepp att skaffa en ny pryl eller funderar på att släppa en gammal, prova att använda etikerna. Stödjer detta jorden, stödjer det mig, stödjer det mitt samhälle? Och har någon annan bättre användning för det?

Avslutning

Vi samlades igen i den stora salen för att avrunda festivalen. Vi fick välja ett kort och prata om hur vi kan använda det för att ta vidare det vi fick ut av festivalen. Jag fick kortet Appreciate & Celebrate och förklarade för Bente från Norge hur lämpligt det är för just mig som brukar störta vidare

till nästa uppgift och glömma att fira det jag nyss färdigställt. Innan det var dags att städa och kliva på bussen till Reykjavík gick micken runt så att alla kunde sammanfatta med ett ord. Ett blygt isländskt barn viskade “gaman” och det förstod till och med jag. Och jag höll med - att åka på nordiska permakulturfestivalen är KUL!

Text och bild Viktoria Olausson

Övre bilden. Flera workshops var praktiska. Här visar Hil-dur kreativa lagningar av kläder.

Nedre bilden. Loobys kortlek CEED innehåller 96 kort som kan användas för reflektion och mycket mer.